

Navigaattoreiden suunnannäyttäjä

Ajatus Applen iPad-tablettitietokoneen testaamisesta veneessä tuntui aluksi turhauttavalta. Onhan näitä autonavigaattoreita ja puhelimia jo nähty ja kokeiltu. Mieli kuitenkin muuttui, kun iPadiin latsasi 25 euron hintaisen Itämeren kattavan Navionics-merikartan. Sormen hipaisulla toimiva zoomaus ja kartan vierittäminen on niin luontevaa, että näin karttaplotterien olisi pitänyt aina toimia.

TEKSTI JAAKKO HERTTUA ■ KUVAT JAAKKO HERTTUA JA VESA LEPPÄ

Totutusti yhden elektronisen merikartan hinta on ollut valmistajasta riippuen 200–400 euroa. Hinta on pysynyt samana jo vuosia, vain kartan kattama alue on laajentunut vuosi vuodelta. Tällä hetkellä yksi merikarttamoduuli kattaa jo koko Itämeren ja suurimmat järvet. Aiemmin oli Suomen eri merialueet ja järvet

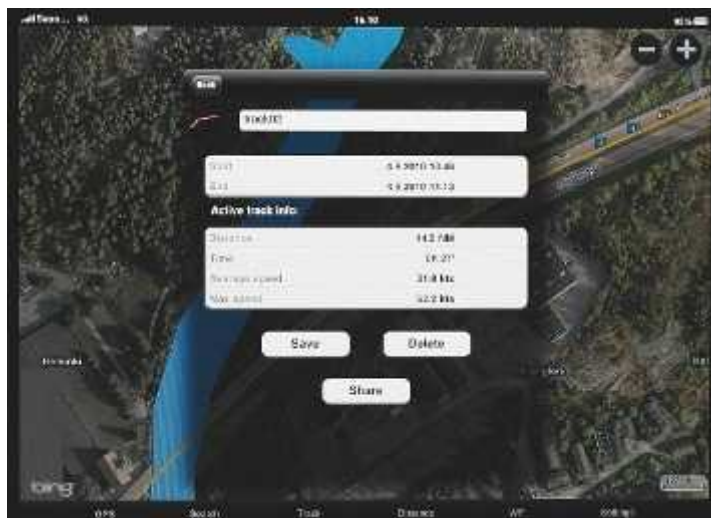
Marine HD -merikartta

Avotilassa kiiltävä näyttö näkyy kunnolla vain, jos tausta on tarpeeksi tumma. Testitilanteessa ollaan liikkeellä Helsingin edustalla Liuskasaaren etelä-puolella matkalla länsilounaaseen 5,1 solmun nopeudella. Saarien ja mantereen sisäosat ohjelma täyttää verkosta hakemillaan satelliittikuvilla.

Ohjelman asetuksissa saa valittua maa-alueiden päälle Google- tai Bing-palveluiden satelliittikartan. Myös Facebookiin- ja Twitteriin kirjautuminen käy suoraan karttaohjelmasta.

Kuljetulle matkalle saa karttakuvan päälle jäljen, josta saa valikon kautta luettua kuljetun matkan pituuden, alku- ja loppuajan sekä matkaan käytetyn ajan. Kuvassa olevaa reittiä ei veniljät moottoritiellä, vaan se ajettiin autolla.

ostettava erillisinä karttoina. Samaa elektronista karttaa on tosin voinut käyttää sekä veneploetterissa että tietokoneessa erillisellä muistikortinlukijalla.

Italialainen Navionics valmistaa merikarttoja muun muassa Raymarinen, Lowrancen, Eaglen ja Humminbirdin veneploettereille. iPhoneille on tehty oma karttaversio jo viime vuonna, ja nyt on saatavilla myös iPadille sopiva, paremmalla resoluutiolla oleva HD-versio.

Huomionarvoista iPhoneille ja iPadiin tehdyissä kartoissa on hinta, joka on alle kymmenesosa vastaavan alueen veneploetterikartan hinnasta.

Applen App Storessa Navio-

+ Kiitämme:

- + Monikäyttöisyyttä
- + Langattomuutta
- + Toimivaa kosketusnäyttöä
- + A-GPS toimintoa
- + Satelliittikuvaa maa-alueista
- + Akun käyttöaikaa

- Moitimme:

- Näyttöä kirkaassa valaistuksessa
- Vaatimatonta suojausta merelle
- Tietokoneohjelmien puutetta

nicsin Marine Scandinavian East HD kartan hinta on iPadille 24,99 euroa ja pienemmän tarkkuuden iPhone-version 9,99 euroa.

Vastaavan Navionics Gold 44XG kartan suositus hinta veneploetteriin tai tietokoneelle on 265,00 euroa. Hintaero on huiuma, sillä yhden veneploetterikartan hinnalla saa iPadiin merikartat koko maapallon kiertämiseen. Veneploetteriin saman kartta-aineiston hankkimiseen joutuu jo investoimaan 3000 euroa! Itse kartta-aineistot näyttävät ainakin nopeasti tarkasteltuna lähes identtiseltä.

Ihmettelyä monessa laitteella kokeileessa herätti se, että voiko tämä oikeasti toimia näin helposti ja tähän hintaan? Ei mitään ihmeellisiä ohjelman asenteluja tai säätämisiä. Navionics Marine HD -merikartan yli 300-megatavuisen karttatiedoston lataaminen tapahtuu vain muutamalla sormenpäällä näpäytyksellä.

Laitteessa on valmiina App Store -ohjelmakauppa. Ostos veloitetaan pankki- tai luottokortilla tai Applen iTunesin Click&Buy-tilitä. Latauksen jälkeen on kartta välittömästi käytettävissä.

Ipad merellä

Pääsimme kokeilemaan uutuuslaitetta merellä Helsingin edustalla. Lähes tavallisen A4-pape-

Apple iPad ei kalpene Raymarinen C120-veneplotterin edessä karttapöydällä. iPadin näyttö on kirkas ja selkeä. Tosin auringon heijastukset häiritsevät hieman enemmän iPadin kiiltävää näyttöä kuin oikeaa veneplotteria. Molemmissa laitteissa on valittuna sama kohta merikartalta.

riarkin kokoinen laite on vain 14 mm paksu, ja metallinen ulko-kuori tekee ohuesta rakenteesta tukevan. Erikseen myytävät suojakannet helpottavat laitteen käsittelyä veneessä ja suojaavat pikku kolhuilta.

Eniten laitteessa arvelutti näytön kirkkaus ja näkyminen venelosuhteissa. Kun se sijoitettiin 12 tuuman Raymarine-plotterin viereen karttapöydälle, oli hämmästyksellinen melkoinen. iPadin pienempi 9,7 tuuman näyttö oli selvempi ja värit kirkkaammat. Tietysti verrokki laite Raymarine C120 on jo viisi vuotta vanha, ja uudemmissa monitoimiplottereissa on valovoimaisempia näyttöruutuja. Himmeämmälläkin näytöllä Raymarine C120 on osoittanut käytännön toimivuuden merellä kaikissa valaistusolosuhteissa tammikuun pimeistä pakkasöistä tropiikin aurinkoon.

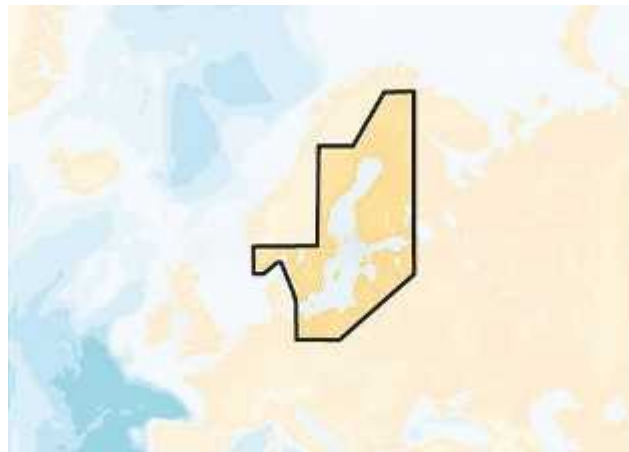
Ulkona avotilassa iPadin kiiltävä näyttö näkyi jo huonommin ja se on tarkka heijastuksista. Näyttö on kuin peili, ja jos katsojan takana on kirkas vaalea taivas, näytöstä ei näe juuri mitään. Kun laitetta hieman kallistaa pois päin häikäisevästä taustasta saa näytön taas näkymään riittävästi.

Laite käynnistyy lähes välittömästi päällä sijaitsevaa käynnistysnäppäin painettaessa. Näytön lukitus avataan näytön virtuaaliliukukytkintä hipaisemalla ja muutama rullaus sivusuuntaan ja valikosta tulee esille karttaohjelman-kuvake. Vielä varoitustekstin hyväksyminen napauttamalla ja kartta aukeaa. Kartan keskitys sijaintipaikan mukaiseksi tapahtuu painamalla alavalikosta GPS-sanan kohdalta.

Kun iPadilla on yhteys matka-

puhelin- tai wlan-verkkoon, niin kaikki tapahtuu vain sekunneissa. Laite käyttää langattomia verkkoja apunaan määrittäessään summittaista sijaintiaan. Toimintoa kutsutaan lyhenteellä A-GPS (Assisted GPS), eli avustettu GPS. Jos käytössä on pelkkä GPS-yhteys satelliittiin, sijainnin ensimmäiseen määrittämiseen menee useampi minuutti.

Jos sijaintitieto jostain syystä katoaa, näyttöön ei tule mitään varoitusta, vaan kartta vain py-

Laitteeseen saa 24.99 eurolla lähes koko Itämeren merialueiden ja suurimpien järvien kartat. Vastaavan alueen Navionics Gold 44XG kartan suositushinta veneplotterin tai tietokoneelle on 265 euroa.

sähtyy paikoilleen. Matkapuhelinverkon ja GPS:n kanssa kartta liikkuu ja päivittyy sulavasti, ja tarkkuus merimerkkien avulla tarkistuksen oli veneplotterin kanssa yhtäläinen. Vaakanäytöstä siirrytään pystynäyttöön vain laitetta kääntämällä ja näytön kuva pyöryhtää mukana.

Vaihtoehto veneplotterille

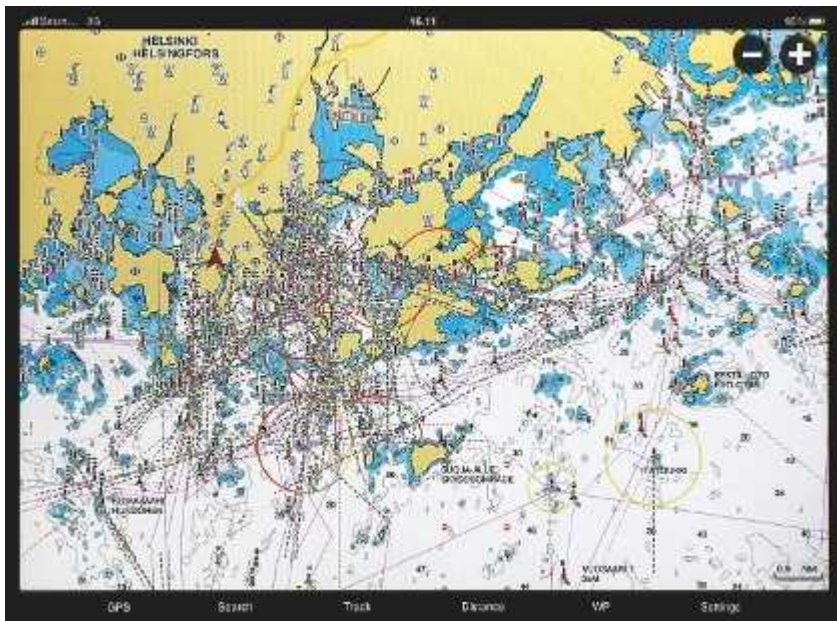
Venekäyttöön tehty perinteinen karttaplotteri on arvokas erikoislaite. Ulko-ohjauspisteessä karttaplotterin pitää sietää vettä ja näkyä kirkkaassa auringonpaisteissa. Sisäohjaamoon kelpaa kevyemmin suojattu laite. Veneplotteri karttoineen maksaa helposti tuhansia euroja. Korkeasta hinnasta huolimatta veneeseen kiinteästi asennettua plotteria voi käyttää vain veneessä, ja usein se on käytössä vain yhden lomakuukauden vuodesta.

Mutta voisiko karttatiedon näyttäjänä toimia laite, jota voisi käyttää muulloinkin; kuten kotona, autossa, retkellä, mökillä tai ulkomailla?

Kannettavien tietokoneiden kanssa on toimitettu näin jo vuosia. Sen käytettävyys liikkuvassa veneessä ei kuitenkaan ole paras mahdollinen. Hiiren tai pienen kosketuslevyn tarkka käyttäminen on veneen joskus rajuissakin liikkeissä vähintään haastavaa. Perinteiset pyörivät kiintolevyt ovat myös kovilla. Ja on muistettava, että aina kaikkiin elektronisiin apulaitteisiin on suhtauduttava varauksin ja pidettävä turvallisuussyistä mukana kartta ja kompassi.

Kannettava tietokone vie myös melkoisen tilan karttapöydältä, ja veneessä ei ole koskaan liikaa tilaa. Toimiakseen hyvin karttaplotterina kannettavassa tietokoneessa on lisäksi oltava kirkas näyttö ja nopea prosessori. Molemmat nostavat tietokoneen hinnan lähelle oikean veneplotterin hintaa ja samalla myös virrankulutusta kasvaa.

Tehokas ja kirkasnäyttöinen tietokone kuluttaa helposti 30–80 wattia. Veneessä sähkön riittävyttä joutuu pohtimaan eri tavalla kuin kotiloissa, sillä akut latautuvat vain moottorin käydessä tai kun akkulaturi on kytketty maasähköön.

Karttamerkkien ja tekstien suuruutta ei pysty muuttamaan, eikä valitsemaan mitä tietoja kartasta esitetään ja mitkä piilotetaan. Nyt kartta on joillakin suurennuksilla vaikeasti luettava, kun siinä näkyy kerrallaan liikaa yksityiskohtia.

tamalla. Tällöin aukeaa uusi ikkuna, josta voi lukea reittien, merimerkkien, valotunnusten ja satamien tiedot. Sinisellä merkittävän turvasyvyysalueen voi itse valita joko 2, 5, 10 tai 20 metriksi. Ohjelmalla voi luoda omia reittejä ja ne voi tallentaa. Kuljettu reitti piirtää haluttaessa karttakuvan päälle jäljen, josta saa luettua kuljetun matkan pituuden, alku- ja loppuajan sekä matkaan käytetyn ajan.

Puutteitakin ohjelmassa on. Esimerkiksi karttamerkkien ja tekstien suuruutta ei pysty muuttamaan. Lisäksi ohjelmasta ei pääse valitsemaan mitä tietoja kartasta esitetään ja mitkä piilotetaan. Näillä asetuksilla kartta on joillakin suurennuksilla vaikeasti luettava, kun siinä on kerrallaan liikaa yksityiskohtia. Lisäksi eri zoomaustasoilla esiintyy pientä epäjähdön mukaisuutta. Alhaisin syvyyslukema matalikon kohdalta saattoi kadota zoomattaessa ulospäin, vaikka sen tulisi ehdottomasti näkyä.

iNavX-ohjelmalla lisäominaisuuksia

Erikseen Apps Storesta hankittavalla iNavX ohjelmalla (39,99 euroa) iPadista tulee esitetietojen mukaan huomattavasti monipuolisempi, jolloin se voisi vastata paremmin ominaisuuksiltaan perinteistä karttaplotteria. Samat Navionicsin Marine HD -kartat eivät kuitenkaan kelpaa iNavX:lle.

Ennen merikarttojen iPadin hankkimista on päätettävä riittääkö Navionicsin perusversio, vai haluaako iNavX:n monipuolisempia ominaisuuksia. Navionicsin karttamateriaali on sama, **jatkuu seuraavalla sivulla**

Vaikka iPadin virrankulutus on vähäinen, 2–5 watin luokkaa, tarvitsee se latausta enemmän tai myöhemmin. Akun varaus kestää parhaimmillaan kymmenen tuntia. Virtaa iPadiin saadaan esimerkiksi autokäyttöön tarkoitettuna 12-voltin usb-laturilla. Latausta kannattaa kokeilla ennen merelle lähtöä, sillä kaikki usb-liitännät eivät anna tarpeeksi virtaa lataukseen. Tällöin laite vain ilmoittaa tylysti, "Not Charging" – ei lata.

iPadin pieni koko, kirkas näyttö, vähäinen virrankulutus ja käytettävyys ilman näppäimistöä tai hiirtä ovat veneessä lyömättömiä ominaisuuksia. iPadista ei ole vielä veneplotterin korvaajaksi, siihen tarvitaan ainakin roiskeveden pitävä rakenne ja heijastamaton näyttö. Tutkan ja kaikuluotaimen liittäminen ei onnistu vielä, mutta voivat olla myöhemmin mahdollisia. Varakarttaplotteriksi ja viihdelaitteeksi iPad sopii mainiosti ja korvaa kannettavat tietokoneet melkoisella varmuudella lähitulevaisuudessa.

Asennus vaikka suoraan seinälle

Tablettitietokone on todella ohut, joten sen sijoittaminen veneeseen on helppoa. Sitä ei tarvitse upottaa seinään tai mittaripaneeliin, vaan jonkinlaiset pehmustet kannakkeet voi nikkaroida itsekin.

Useat varustevalmistajat tarjoavat jo kiinnitysratkaisuja tabletti-

laitteille, muun muassa yhdysvaltalaisella Ram-Mountilla (www.ram-mount.com) on valmis iPad-malli tarjolla. Vesitiiviitä koteloitakin on kehitteillä. Saksalaisella Andres-Industriesilla (www.andres-industries.de) on esitteessä kuva 280 euron hintaisesta iPad-kotelosta.

Vain kevyt perusversio

Navionicsin Marine HD -kartan mukana tulee iPadissa toimiva melko alkeellinen käyttöliittymä. Sen avulla oman sijaintinsa saa kartalle ja kartta keskittyy näytöllä sijaintipaikan muuttuessa. Kartta päivittyy kohtalaisen nopeasti vierittäessä kuvaa ja myös suurennus ja pienennys tapahtuvat vauhdilla, joten ainakin iPadin A4-prosessorissa tuntuu olevan tehoa. Kartan zoomailu ja vierittäminen sormilla tuntuu niin luontevalta, että sen omaksuu välittömästi.

Etäisyyden ja suunnan mittaus on hieman kömpelöä. Tarkkaan osoittamiseen kosketusnäyttö ei sovellu yhtä hyvin kuin suurpiirteiseen vierittämiseen. Nopeudelle, suunnalle ja koordinaateille toivoisi myös jatkuvasti näkyville olevaa lukemaa ruudulle. Nopeudesta ilmestyy pieni ikkuna näytön vasempaan yläkulmaan vain liikkeellä oltaessa. Sijaintipaikan koordinaatit voi kaivaa esille valikon takaa.

Veneplottereiden tyyliin kartan kohteista saa enemmän tietoa kohdistamalla osoitin ja napaut-

Uusi innovatiivinen loistoluokan venemallisto Suomessa!

SEALINE SC35

p. 11.10m, l. 3.77m, 7900 kg. 2 x 260 / 300 hv Volvo Penta tai MerCruiser Axis 2 x 320 hv.

SEALINE SC47

p. 14.30m, l. 4.48m, 14000 kg. 2 x 435 hv Volvo Penta IPS tai MerCruiser Zeus 2 x 480hv.

SEALINE F42

p. 13.60m, l. 4.48m, 12500kg. 2 x Volvo Penta Diesel IPS500 370hp, IPS pod drive tai 2 x Volvo Penta Diesel IPS600 435hp, IPS pod drive.

SEALINE F46

p. 14.70m, l. 4.48m, 15000kg. 2 x 435hv Volvo Penta IPS tai MerCruiser Zeus 2 x 480hv.

Tervetuloa osastollemme Turun venemessuille 15.-17.10. Tiedustelut 040 3501 707 tai myynti@sealinefinland.fi, Tammimäenkatu 8, Raisio.

ULTIMATE MARINE
www.sealinefinland.fi

mutta iNavXissä toimivat kartat ostetaan Fugawin X-Traversal-nettikaupasta (www.x-traverse.com).

iNavX:ään on mahdollista liisälaitteilla (Digi Connect Wi-SP) tuoda langattomasti veneen NMEA-väylän tiedot. Näitä ovat mm. veneen nopeus, syvyys, vedenlämpötila ja muut mittaristojen lähettämä data. Myös AIS-maalien saaminen karttapohjan päälle on näin mahdollista.

Aiheuttaa nettiriippuvuutta

Matkapuhelinverkon kautta iPadilla pääsee veneestä nettiin. Operaattorit laajentavat 3g-verkkojaan ja sujuva nettikäyttö pitäisi kohtaa onnistua Suomen rannikkoalueella ja sisävesillä. Netin kautta tietysti pääsee käsiksi säätietoihin ja kaikkeen muuhun tarpeelliseen ja tarpeettomaan.

Ystävät ja muut tuttavat voi pitää ajan tasalla. Kuljetun matkan jäljen saa jaettua suoraan Facebookiin tai Twitteriin. Netin kautta maa-alueille on mahdollista saada Google- ja Bing-satelliittikarttojen taustakuvat. Navigointiohjelma tosin hieman hidastuu sen hakiessa netistä satelliittikuvaa alueesta ja siirtäen sitä merialueen vektorikartalle. Ominaisuuden saa onneksi myös kytkettyä pois, jolloin kartan päivitys on nopeampaa. Vuorovesialueille vedenkorkeuden vaihtelun saa näytölle aaltokäyränä viikon ajalle.

Summittainen suunta

Laitteessa on myös sisäänrakennettu elektroninen kompassi.

Kompassin näyttämään vaikuttaa oleellisesti laitteen kallistuskulma. Jo pienikin kallistaminen saa kompassin hyppäämään parikymmentä astetta kallistuksen suuntaan. Lisäksi iPadia vaaka-suuntaan pyörittäessä näyttämä myös muuttuu hypähdellen.

Suunnon suuntimakompassiin verrattuna iPadin kompassin suuntatarkkuus oli heikko ja suuntavirheet suuria. Viittojen kiertämiseen oikealta puolelta sen tarkkuus riittää juuri ja juuri, mutta ohjailu- ja suuntimakompassiksi siitä ei ole.

Ylikuumenemista auringossa

Keskustelufoorumeilla on kirjoitettu iPadien sammumisesta itsestään auringossa lämpiminä päivinä. Kun laite on viety varjoon jäähtymään on se hetken päästä toiminut normaalisti. Testiajossa emme tätä haittaa ole huomanneet, mutta olimmehan liikkeellä vasta syyskuussa helteiden jo hellitettyä.

Kyseessä on ilmeisesti laitteen ominaisuus, jonka tarkoitus on suojata iPadia ylikuumenemisen vaurioilta. Navigoidessa on siis hyvä huomioida, että kuumuus saattaa sammuttaa laitteen itsestään. Paras paikka lämpötilan puolesta on veneen sisätiloissa suojassa auringolta.

Veneeseen vai rannalle

Laitteen soveltuvuus ja kestävyys venekäytössä selviää, kunhan käyttökokemuksia kertyy riittävästi. Ilman vesitiivistä ja heijastuksia vähentävää suojakote-

loa iPad toimii parhaiten veneen sisätiloissa.

Ensi kevääksi odotetaan jo seuraavan sukupolven tablettilaitteita, jotka voivat tuoda uusia ominaisuuksia, mutta Suomen kesämarkkinoille ne tuskin vielä ehtivät.

Navionicsin oma Marine HD-kartta käyttöliittymineen sopii parhaiten kakkoslaitteeksi varsinaisen karttaplotterin lisäksi. Samalla sujuu nettiselaus, sääennusteet, musiikinkuuntelu, elokuvat, nettiradiot ja monet muut tarpeelliset ja tarpeettomat pikku askareet. Näissä iPad todella loistaa, ja antaa kaivattua lisäarvoa koko rahalla.

Ohjelmat ja käyttöliittymät ovat selvästi vielä kehittymässä kosketusnäytöllä toimiville laitteille, joten varmasti lähitulevaisuudessa näemme mielenkiintoisia sovelluksia niin maalle, merelle kuin ilmaan. □

Tekniset tiedot

Apple iPad WI-FI+ 3G 32GB

Mitat 190 x 244 x 14 mm

Paino 0,73 kg

Näyttö LCD-kosketusnäyttö 9,7 tuumaa, näyttöala 147 x 197 mm, 1024 x 768 pikseliä, 132 pikseliä/tuumaa

Sisäinen flash 32 gigatavua

Akku Litiumpolymeeri-akku 25Wh

Suoritin Apple A4 1,0 GHz

Liitännät Moduuliliittimessä usb 2.0 ja 3,5 mm kuuloke-liitäntä

Langattomat yhteydet

WLAN (a/b/g/n), bluetooth 2.1 + edr-tekniikka ja a-gps-vastaanotin

Muuta Sisäinen kaiutin, mikrofoni, kiihtyvyyssanturi, ympäristön valoisuuden tunnistin ja elektroninen kompassi

Hintaluokka 700 €

Pääedustaja Apple, www.apple.com/fi/

Navionicsin Marine Scandinavian East HD-merikartta

Hinta 24,99 € AppStoressa

Alue Itämeri sekä Ruotsin ja Suomen järviolueet

Talvitelakoinnin hintakilpailun hyöty valui verottajan pussiin

KUVA: SEPPÖ EMINSALO

Veneiden talvisäilytyspaikkojen tarjonta on kasvanut jopa kysyntää nopeammin varsinkin etelärannikolla. Uusien hallien rakentaminen ja taantuman tyhjäksi jättämien tilojen käyttöönotto on lisännyt tarjontaa runsaasti ja pitänyt suurimmat hintojen nousupaineet kurissa. Veneilijää hyödyttävä hintakilpailu on kuitenkin jäänyt torsioksi talvisäilytyksen tultua arvonlisäveron piiriin vuoden 2010 alussa.

Veneilijälle **TAAS LISÄÄ VEROJA**

TEKSTI EERO PÖYHÖNEN

Hintakilpailussa ainoa voittaja on verokarhu, joka raapaisee veneilijän pussista 23 prosenttia lisähintaa veneen talvehittimisestä. Pääkaupunkiseudun edullisimmankin hintatason mukaan kyse on satojen eurojen lisäkulusta.

Jotkut talvitelakoinnin palvelupaketteja tarjoavat yritykset ovat perineet arvonlisäverollisia hintoja jo aiemminkin, koska telakointipakettiin kuuluvat nostot, laskut ja huollot ovat olleet verollista toimintaa. Pelkästään talvisäilytystä vuokraaneet yritykset taas ovat tämän vuoden alusta joutuneet lisäämään talvisäilytyspaikan vuokraan 23 prosentin arvonlisäveron. Joissakin tapauksissa yrittäjä on ottanut osan veroa omaan piikkiinsä eikä ole tohtinut lisätä koko veroa vuokrahintaan asiakaskadon pelossa.